

Z LEŚNEGO ŚWIATA

Nr 11/2017 (100)

EUROPA: FSC a zmiany klimatu

Na konferencji klimatycznej w Bonn (COP23) FSC (Forest Stewardship Council) ogłosiła poparcie IKEI oraz SIG Combibloc dla tzw. inicjatywy z Bonn, która ma zmierzać do opracowania ściśle naukowej metody waloryzacji korzyści płynących z zastosowania zasad FSC w gospodarce leśnej w odniesieniu do zagadnień klimatycznych. Zostanie powołany specjalny oddział, którego zadaniem będzie porównanie tradycyjnych metod gospodarowania w lasach do tych przewidzianych przez system certyfikacji FSC.

Źródło: news.cision.com/fsc-international (BK)

NIEMCY: Konferencja ministrów środowiska

W dniu 17 listopada w Poczdamie odbyła się tradycyjna jesienna konferencja ministrów środowiska z wszystkich krajów związkowych. Wśród 40 punktów porządku obrad na czoło wysunęła się problematyka ochrony klimatu oraz ochrony gatunków. Ponieważ w roku 2016 stwierdzono w Niemczech dalszy wzrost emisji gazów cieplarnianych, ministrowie uznali dotychczasowe wysiłki za niewystarczające. Stwierdzono potrzebę dalszego wzrostu udziału źródeł odnawialnych w bilansie energetycznym oraz zmniejszenia emisji której źródłem jest transport, zwłaszcza w miastach.

Ożywiona dyskusja toczyła się wokół kwestii ochrony wilka. Omawiano problem konfliktu z wypasem zwierząt gospodarskich oraz przypadki niewłaściwych zachowań ludzkich wobec wilka. Stwierdzono, że wypas zwierząt musi być zachowany jako ważny ze względów gospodarczych i kulturowych. Kraje związkowe oczekują od rządu federalnego odpowiednich regulacji prawnych określających dopuszczalne środki ochrony zwierząt gospodarskich przed szkodami od wilków. Do roku 2019 należy też skoordynować strategię ochrony wilka z sąsiadującą Polską.

Problem wilka jest ostatnio gorącym tematem w Niemczech, dowodem na co jest niedawny wspólny list przedstawicieli organizacji zrzeszających rolników, hodowców zwierząt oraz myśliwych, zarzucający władzom federalnym bezczynność wobec szkód w stadach powodowanych przez te drapieżniki.

Źródło: www.forstpraxis.de (TZ)

AUSTRIA: Unia Europejska pomaga w zarządzaniu transgranicznymi lasami

W ramach finansowanego z funduszy UE projektu FORADAPT (Decision support toolkit for adaptive management of forest ecosystem services across borders in the face of climate change and economic scarcity in Europe) stworzono system, który ma w przyszłości pomóc zarządzać usługami ekosystemowymi. Autorzy projektu z Uniwersytetu w Wiedniu przeanalizowali możliwości i wyzwania związane z zarządzaniem obszarami transgranicznymi. Aby lepiej poznać realia związane z zarządzaniem obszarami transgranicznymi, przeprowadzono szereg wywiadów z zarządcami obszarów chronionych należącymi do federacji EUROPARC. W wywiadach tych pytano o czynniki mające wpływ na perspektywy w zakresie zarządzania transgranicznego na nadchodzącą dekadę. Jako główne przeszkody respondenci wymieniali, brak zasobów ludzkich i ekonomicznych, brak komunikacji oraz różnice w przepisach i strukturach politycznych pomiędzy poszczególnymi krajami. W ankiecie pytano również o rodzaj wsparcia, jakiego oczekują zarządcy lasów. W przybliżeniu połowa ankietowanych wskazała portal internetowy zawierający informacje na temat możliwości finansowania zewnętrznego.

W części empirycznej badacze ocenili efektywność systemów wspomagających partycypacyjne podejmowanie decyzji na przykładzie dwóch kompleksów transgranicznych. Pierwszym z nich był kompleks leśny na granicy włosko-słoweńskiej, a drugim na granicy niemiecko-czeskiej. Ocena ta doprowadziła do wspólnie uzgodnionego na wiele lat przydziału środków na utrzymanie tych dwóch europejskich regionów górskich. W ramach projektu zaproponowano też proces partycypacyjny, który pozwoli skuteczniej chronić zasoby przyrodnicze dzięki lepszemu dostosowaniu do potrzeb zarządców w zakresie kompetencji, autonomii, powiązań i iteracyjności.

Reasumując, projekt dostarczył informacji na temat wsparcia i zasobów niezbędnych zarządcom lasów do skutecznej ochrony transgranicznych kompleksów leśnych.

Źródło: www.up2europe.eu (HS)

NIEMCY: Rekordowa sprzedaż przemysłu tartaczno-

W pierwszych 9 miesiącach bieżącego roku kwota sprzedaży niemieckiego przemysłu tartaczno wyniosła 3,03 mld € i była wyższa o 4,8 % w porównaniu z analogicznym okresem roku ubiegłego. Sprzedaż na rynku krajowym wzrosła jednak tylko o 1,6 % i wyniosła 1,94 mld €. Sprzedaż na rynki europejskie zanotowała nawet niewielki spadek, natomiast rekordowo wzrosła sprzedaż do krajów pozaeuropejskich (aż o 34 %).

Udział zagraniczny w całkowitej sprzedaży wzrósł zatem z 34 % w roku ubiegłym do 36 % obecnie, ale udział Europy w tej sprzedaży zmalał z 66 % do 59 %.

Źródło: www.forstpraxis.de (TZ)

WIELKA BRYTANIA: Wzrost produkcji drewna iglastego

Szacuje się, że w roku 2016 brytyjskie tartaki zwiększyły swoją produkcję o 5%, do poziomu 3,6 mln m³. Wzrost ten był w dużej mierze napędzany przez tartaki funkcjonujące w Szkocji i Anglii. Jednak w Walia, gdzie znajduje się mniejsza liczba przetwórców drewna, także zwiększono produkcję o niemal 13%. W Wielkiej Brytanii zapotrzebowanie na importowane drewno iglaste z innych krajów spadło ze względu na sezon zimowy i słaby kurs funta związany z Brexitem. Podczas gdy rodzima działalność związana z budownictwem mieszkaniowym jest dynamiczna, popyt na drewno budowlane pozostaje na stosunkowo wysokim poziomie. To dobrze wróży właścicielom lasów dostarczających surowiec brytyjskim tartakom, ponieważ ich drewno będzie nadal poszukiwane w 2018 r.

Źródło: www.fimltd.co.uk (HS)

WIELKA BRYTANIA: Kronospan inwestuje na Wyspach

Wywodząca się z Austrii firma Kronospan ogłosiła inwestycję wartą ponad 200 milionów funtów w swoim brytyjskim zakładzie produkcyjnym w Chirk w północnej Walii. Inwestycja ma obejmować nową linię z do produkcji płyt kompozytowych OSB. Dotychczas, Kronospan sprowadzał tego rodzaju płyty do Wielkiej Brytanii głównie ze swojego zakładu na Łotwie. Ocenia się że przyszła inwestycja, która jest częścią wizji rozwoju firmy w Zjednoczonym Królestwie do roku 2020, doprowadzi do wzrostu konsumpcji przede wszystkim rodzimego drewna.

Źródło: www.fimltd.co.uk (HS)

NIEMCY: RWE kontra Las Hambach

Trwa konflikt wokół wycinki lasu Hambach w Nadrenii Północnej-Westfalii prowadzonej celem pozyskania kolejnych gruntów pod kopalnie odkrywkowe węgla brunatnego przez koncern energetyczny RWE. Około 100 aktywistów ekologicznych w ramach protestu zamieszkuje w prowizorycznych domkach zbudowanych na 30 drzewach znajdującym się w lesie przeznaczonym do wycięcia. Kopalnia działa od 1978 roku i pochłonęła już 90 % powierzchni tego kompleksu leśnego. Działacze ochrony przyrody twierdzą, że obszar, który ma być wylesiany wkrótce (ewentualną zgodę ma wydać sąd administracyjny w Kolonii), jest najstarszą częścią Lasu Hambach.

Przedstawiciele RWE przypominają, że koncern zobowiązał się do pozostawienia 500 hektarów lasu w stanie nienaruszonym, a ponadto finansuje zalesienia kompensacyjne po drugiej stronie miasta Hambach.

Obecnemu nagłośnieniu konfliktu sprzyjał fakt, że niespełna 100 km od spornego obiektu odbywała się niedawno konferencja klimatyczna w Bonn. Energetyka węglowa zgodnie z planami niemieckich władz, ma być wygaszona do 2050 roku, jednakże obecnie nadal pokrywa blisko 40 % zapotrzebowania tego kraju na energię elektryczną.

Źródło: edition.cnn.com (TZ)

EUROPA: Platforma współpracy między naukowcami a dziennikarzami

Europejski Instytut Leśny (EFI) uruchomił nową platformę pomostową (Lookout Station) współpracy między naukowcami a dziennikarzami w temacie zmian klimatycznych. Jako jej część został również zapoczątkowany półroczny program wspomagający Climate Change Immersive Story Accelerator. EFI wraz z siecią Global Editors Network łączą siły w pracy nad pierwszą edycją akceleratora, nazwaną Lookout360. Koncepcja Lookout360 zakłada zaproszenie producentów i dziennikarzy na obóz do Laponii mający na celu przybliżenie im problemu zmian klimatycznych. Następnie uczestnicy przejdą trzymiesięczne szkolenie przez ekspertów zajmujących się zmianami klimatycznymi. Zwieńczeniem pracy ma być materiał w formie filmu zaprezentowany na szczycie Global Editors Network w Lizbonie w 2018 roku.

Więcej informacji na stronie:

<https://apply.thelookoutstation.com>

Źródło: www.efi.int/portal (BK)

USA: Tereny pozrywkowe bardziej podatne na osuwanie w przyszłości

Naukowcy z Uniwersytetu Washington przeprowadzili modelowanie dotyczące osuwania się gleby na terenach gdzie prowadzono prace zrywkowe. Badania obejmowały teren półwyspu Olympic. Przyczyn tego stanu rzeczy naukowcy dopatrują się w zmianach klimatu: wcześniejsze rozpoczęcie topnienia śniegu, więcej deszczu oraz mniej spoista gleba. Do modelowania użyto dwóch scenariuszy dotyczących emisji gazów cieplarnianych dla Stanów Zjednoczonych. Bardziej optymistyczny wariant zakładał wzrost ryzyka osuwania się gleby o ponad 7 %. Wariant pesymistyczny szacował ten wzrost na prawie 11 %. Podstawą badań były dane historyczne połączone z modelowaniem zmian klimatycznych.

Źródło: www.sciencedaily.com (BK)

FRANCJA, FINLANDIA: Domu modułowe z drewna

Francuska fundacja The Fondation des Amis de Médecins du Monde zorganizowała konkurs na projekt domów dla ludzi mieszkających w warunkach przejściowych w Tuluzie (Francja). Konkurs wygrała firma architektoniczna, która zaproponowała drewniane domy modułowe Kerto LVL sygnowane przez Metsa Wood (Finlandia). Domy miały być innowacyjne, modułowe, łatwe do przekształcenia i rozmontowania. Konstrukcja jest oparta na płytach okleinowych, obrabianych rotacyjnie z drewna iglastego i klejonych razem. Sprawia to, że konstrukcja jest lekka, ale i wytrzymała. Metsa Wood po raz kolejny wzywa inżynierów i architektów, aby podzielili się swoimi doświadczeniami związanymi z budową domów z drewna.

Źródło: news.cision.com (BK)

RUMUNIA: Ochronić lasy pierwotne

Na terenie Rumunii, zwłaszcza w Karpatach, znajdują się największe poza Rosją obszary lasów pierwotnych, spełniających kryteria naturalności podawane przez naukowców. Na obszarach tych zachowała się najliczniejsza w Europie populacja niedźwiedzia brunatnego, rysia i wilka.

Naukowcy z Wyższej Szkoły Zrównoważonego Rozwoju (HNEE) z Eberswalde we współpracy z Uniwersytetem Alexandra Ioana Cuzy w Jassach oraz organizacją Greenpeace Rumunia podjęli się opracowania projektu skartowania cennych obszarów oraz określenia stopnia ich zagrożenia.

Jako zagrożenie dla tych obszarów określono niewłaściwe metody zagospodarowania, jak stosowanie zrębów zupełnych w ponad 140-letnich drzewostanach bukowych. Dodatkowym źródłem zagrożenia jest nielegalne pozyskiwanie drewna. Zdaniem prof. Pierre Ibischa z HNEE, zagrożone lasy mają duże znaczenie jeśli chodzi o zasoby różnorodności biologicznej nie tylko dla Rumunii, ale dla całej Europy.

Źródło: www.forstpraxis.de (TZ)

CHINY: Lasy „pionowe”

W samym sercu Nanking (Chiny), zamieszkanego przez 8,23 mln mieszkańców, wybudowane mają zostać (w 2018 i 2019 roku) dwa budynki pokryte i częściowo wypełnione roślinnością. Ma to związek z pogarszającą się od wielu lat jakością powietrza w wielkich miastach. Jej celem ma być pochłanianie związków węgla i produkcja tlenu. Projekt zaprezentowano po raz pierwszy w Mediolanie, lecz do jego realizacji jako pierwsi przystąpili Chińczycy. Pierwszy z budynków ma mieć około 200, a drugi około 100 m. Planowane jest zasadzenie tam 1100 drzew, należących do 23 gatunków i 2500 krzewów. Produkować mają one do 60 kg tlenu dziennie. W budynkach tych mają się również znaleźć biura, sklepy, restauracje, hotel, czy muzeum. Podobne inicjatywy planowane są także i w innych chińskich miastach.

Źródło: www.deadbeatpanel.com (TH)

BIAŁORUŚ: Regulacja populacji wilka

W związku z nasilającymi się pojawami wilków w małych miejscowościach na Białorusi i związanymi z tym obawami społeczeństwa, przeprowadzono inwentaryzację tych zwierząt. Zgodnie z jej wynikami krajowa populacja wilka liczy sobie 2113 osobników. Na podstawie uzyskanych danych zidentyfikowano regiony (Witebsk, Homel, Mohylew) i okręgi administracyjne, które wymagają wdrożenia działań w celu uregulowania rozmieszczenia i liczby tego gatunku zwierząt łownych, zgodnie z opracowanym planem zarządzania populacją wilka na 2017 rok.

Aby zapewnić realizację planów łowieckich, Ministerstwo Leśnictwa wprowadziło nagrody finansowe dla myśliwych prowadzących regulację zwierząt drapieżnych (wilk, lis, jenot). W 2016 roku na Białorusi pozyskano 1775 sztuk wilka.

Źródło: www.mlh.by (WG)

SZWECJA: Biały łos z Gunnarskog

Podjęto decyzję o odstrzale słynnego białego łosia z Gunnarskog (Varmland, Szwecja), rozstrawionego przez video sprzed kilku miesięcy przez wójta gminy Eda, Hansa Nilssona. Skłonił on już ponad 700 tys. Internautów do podróży do Szwecji w celu sfotografowania siebie ze słynnym zwierzęciem. Fotograf Ingemar Petersson towarzyszy łosiowi od urodzenia i żałuje, że przyczynił się do jego sławy. Turyści, chcąc sfotografować się z łosiem często karmią go i głaszczą, przez co staje się on coraz bardziej śmiały (a nawet agresywny) w stosunku do ludzi. Szef policji Christer Loof wydał pozwolenie na odstrzał łosia, po tym jak potrafił on kobietę i wybił jej bark. Miejscowe koło łowieckie nie podjęło się jednak realizacji tego zadania. Przeciwno odstrzałowi łosi zebrano 35 tys. podpisów i decyzja została oficjalnie cofnięta.

W Varmland żyje co najmniej 100 sztuk białych łosi.

Źródło: svenskjakt.se (TH)

IZRAEL: Las rodem z „Władcy Pierścieni”

Pająki, jak wiadomo, nie należą do zwierząt szczególnie lubianych przez człowieka, ze względu na swój wygląd oraz ryzyko jadowitego ukąszenia. Niedaleko Jerozolimy, nad brzegami rzeki Soreq, znajduje się las opanowany przez pająki z gatunku *Tetragnatha extensa*, których sieci są tak gęsto utkane między drzewami, że osobę cierpiącą na arachnofobię doprowadzić mogłyby do zawału serca lub ataku paniki. Rzeka Soreq niesie ze sobą duże ilości osadów bogatych w substancje odżywcze. Prowadzi to do masowego rozmnażania się owadów, które z kolei stanowią pokarm dla pająków. Przewiduje się jednak, że spadek temperatury w okresie zimowym spowoduje znaczne zmniejszenie populacji owadów, co z kolei doprowadzi do masowego wymierania nimf pajęczych, które dopiero co wykluły się z jaj i tych, które jeszcze na to czekają.

Źródło: indiatoday.intoday.in (TH)

ROSJA: Znikające jezioro

Jezioro leśne Sakantsy w regionie Vladimir (Rosja) o głębokości 20 m zniknęło niemal z dnia na dzień pod powierzchnią gruntu. Za to zdarzenie odpowiedzialny jest proces postępujący proces krasowienia.

Wody podziemne spowodowały najprawdopodobniej powstanie lejkowatej szczeliny w dnie zbiornika, przez którą woda (wraz z jeziorną fauną i florą) spłynęła do podziemnych jaskiń (prawdopodobnie do Jaskini Pivovarskiej. Podejrzewa się, że jezioro na powrót wypełni się wodą w momencie, kiedy naturalne procesy doprowadzą do ponownego zatkania się otworu odpływowego.

Źródło: www.pravdareport.com (TH)

FINLANDIA: Gdyby Sahara byłaby zielona

Czy naprawdę można zalesić pustynię? Mika Anttonen, prezes firmy energetycznej St1 twierdzi, że istnieje tylko jeden skuteczny sposób na usunięcie dwutlenku węgla z atmosfery: sadzenie roślin fotosyntetyzujących, takich jak choćby drzewa. I dlatego chce zalesić Saharę. Niektóre z obszarów zielonych składałyby się z pól uprawnych. Projekt nie tylko zapobiegnie zniszczeniu klimatu, ale także poprawi szansę na przetrwanie miejscowej ludności. "Pozytywne skutki w szczególności obejmowałyby działania związane z uchodźcami klimatycznymi" - powiedział Anttonen w swoim przemówieniu podczas Dni Leśnych organizowanych corocznie w Helsinkach przez Fińskie Stowarzyszenie Leśne. Anttonen stawia sobie za cel na „zazielenie” 85 procent Sahary, choć oczywiście jest, że nawet on sam nie wierzy, że można to osiągnąć. Mimo to mówi, że ustawienie wystarczająco ambitnych celów pomaga, aby sprawa zaczęła się toczyć.

Samochody elektryczne, według Anttonena, mogą jedynie zmniejszyć zużycie energii z paliw kopalnych o niewielką ilość. Korzystając z obecnej technologii ogniw, energia może być przechowywana tylko dla urządzeń o rozmiarze do tabletu. Generalnie uważa, że nie ma sensu skupiać się na samochodach, gdy dyskutuje się, jak uratować klimat. Wynika to z faktu, że tylko niewielka część ropy naftowej zamienia się w benzynę. Ale tak długo, jak będziemy potrzebować innych produktów naftowych, takich jak nafta do lotnictwa, benzyna i wszystkich innych frakcji ropy, będą one nadal produkowane. On jednak ograniczyłby wykorzystanie paliw kopalnych. Chciałby także, aby producenci ropy, węgla i gazu płacili rachunek za ratowanie klimatu i zalesianie.

Źródło: www.forest.fi (KJ)